

1

1 «SINE» FOTOGRAFERT I PORSGRUNN PÅ DANMARKS GRUNNLOVSDAG, 5. JUNI 1945. 2 MANNSKAPET PÅ «SINE» BLE HYLLET UTENFOR SJØMANSFORENINGEN. 3 KAPTEIN OTTO THESMER OG PASTOR GUNNAR JENSEN (FOTO MARSTAL MUSEUM). 4 FORRETNINGSFØRER I FORSYNINGSNEMNDA OLAV ØVALD I 1942 (FOTO PRIVAT). 5 10 ÅR GAMLE BJØRG JOHANNESSEN MED NY SYKKEL FORAN RÅDHUSET.

Da eventyret «Sine»

5

Etter frigjøringen sendte beboerne på Ærø et skip med 305 tonn «fødevarer» til Porsgrunn, men lasten inneholdt langt mer enn flesk og poteter. Om bord lå spirer til både vennskap, kjærlighet og kunst.

DET ER mandag 4. juni 1945. Skipet «Sine» fra Ærø seiler inn Langesundsfjorden. Pastor Gunnar Jensen står på dekk, men det er ingenting som ligner på den vakre sommerkvelden han had-

de forestilt seg da han forlot Danmark åtte timer tidligere.

- Vejret var mørkt og regnfuldt. Riktig kaldt og trist, skriver han senere i Ærø Folkeblad.

Ti dager tidligere har Jensen muligens fått en telefon fra sin datter. Hun er gift, bosatt i Porsgrunn og forteller om mangel på matvarer. De er lykkelige over frigjøringen, men har fortsatt ikke smør på brødiskiva. På den frodige øya Ærø helt sør i Danmark lider befolkningen derimot ingen nød. Pastoren setter i gang en innsamlingsaksjon, og naturalier av enhver art strømmer inn.

DET DONERES også penger, og skipsreder Erik Kromann fra Marstal stiller «Sine» til fri disposisjon, en spesielt stortslått gestus når man vet at mange skip

gikk tapt på grunn av minesprengning på den tiden. Otto Thesmer har stått ved roret siden den tremasta skonnerten ble kjøpt fra Frankrike i 1939, og kapteinen og fartøyet har vært på mange turer til Norge i krigsårene. Porsgrunn har vært stopp på de fleste av disse reisene, og Thesmer har opparbeidet seg solide vennskap under besøkene.

Kanskje er også dette faktorer som fører til at skipet legger fra kai i Ærøskøbing 2. juni til festlige tilrop om å hilse Norge og nettopp Porsgrunn. De stopper over i Århus for å laste om bord de siste varene, og ingeniør Fritz Sundby mønstrer på. Han er porsgrunnsgutt, men gift i Danmark. Til sammen er de ni mann om bord, og har 305 tonn med matvarer, klær og sko, når de setter kursen nordover mot Skagerak.

» kom til Porsgrunn

PASTOREN SYNES skipet ruller godt, men mannskapet avblåser enhver grunn til svimmelhet eller kvalme. Landkrabben har hørt at turen videre innover fjorden til Porsgrunn skal være riktig så smukk, men tåke frarøver ham det første møtet med den norske skjærgården. Ankomsten ved Østre brygge i Porsgrunn blir heller ikke videre oppløftende.

- «Sine» la til ved en mennesketom brygge. Det var intet musikkorps eller begeistret menneskemengde til å ta i mot oss og hilse velkommen. Nei, det var nokså nedslående, skriver Jensen.

Men den skralle velkomsten har en naturlig årsak. Telegrammet som skulle varsle ankomsten er forsinket. Thesmer fortøyer båten og oppsøker skipsmegler Rolf Sørensen. Da blir det forgang i be-

givenhetene, og jubelen står snart i taket blant Porsgrunns befolkning. Om kvelden er det fest, og lasten blir overgitt til byen.

Dagen derpå er det dansk nasjonal- dag, og hele byen er pyntet i rødt og hvitt. I vinduet til en bokhandel er Danmarkskartet hengt opp og Ærø avmerket med et dansk flagg. Elever og lærere fra Porsgrunn høyere skole kommer til kaia og hyller mannskapet med norske og danske sanger, et vell av blomster og lærer Martihus Wiggen utroper et tre ganger tre hurra for Danmark og et fritt Norden.

DEN DANSKE delegasjonen går nå fra mottakelse til mottakelse. Bystyret inviterer prest og besetning til middag i Sjømannsforeningens lokaler, sammen

med en rekke av byens autoriteter og politimester Jacob Aall Møller i spissen, og Jensen beskriver det som en nærmest «sydlandsk hyllest» da festen blir avbrutt av musikkorps og en menneskeskare som forlanger at danskene kommer ut på gata for å bli fotografert og motta hurrarop i uendelighet.

- Ja, det var jubel og fest! utbryter han entusiastisk i sin reiseskildring.

Jensen og Thesmer sitter også til bords under Hjemmefrontens avslutningsmiddag i Parkrestauranten 7. juni sammen med 120 av de mest framstående «undergrundsfolk» fra Porsgrunn og omegn. Noen av festdeltakerne er nylig hjemvendte fra konsentrasjonsleirer, andre fra ufrivillige opphold i Sverige og England. Til stede er også representanter fra den russiske og britiske hær. I lø-

pet av aftenen blir det i de mange taler- gang på gang gitt uttrykk for hvilken betydning Danmark hadde hatt for Norge i «trængselsaarene».

PRESTEN BLIR tatt med ut på en tredagers biltur i Telemark og mens han betrakter Gaustatoppen og kaster snøballer på Hardangervidda, overrekker byen erindringsgaver fra Porsgrunds Porselænsfabrik med påskriften «Porsgrunn takker for hjelpen 1945» til mannskapet om bord på «Sine», og arbeidet med den enorme lasten begynner.

▼ fortsetter neste side